

V Bruselu dne 18.2.2013
COM(2013) 85 final

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

**o úsilí členských států během roku 2011 k dosažení udržitelné rovnováhy
mezi rybolovnou kapacitou a rybolovnými právy**

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

o úsilí členských států během roku 2011 k dosažení udržitelné rovnováhy mezi rybolovnou kapacitou a rybolovnými právy

1. ÚVOD A HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ

Členské státy jsou odpovědné za stabilní a trvalou rovnováhu mezi jejich loďstvem a rybolovnými právy, které jim byly přiděleny¹. Udržitelné řízení rybolovu předpokládá hospodářsky životaschopné loďstvo, které využívá přírodních zdrojů pod hranicí maximálního udržitelného výnosu (MSY). To je jeden z hlavních principů reformy společné rybářské politiky, kterou navrhla Evropská komise.

Tato zpráva poskytuje přehled o rybářských loďstvech EU. Vychází z informací zaslaných členskými státy v rámci výročních zpráv za rok 2011², rejstříku loďstva EU³ nebo z údajů získaných prostřednictvím rámce pro shromažďování údajů⁴ (viz příloha 1). Vyhodnocení údajů provedl Vědeckotechnický a hospodářský výbor pro rybářství (VTHVR)⁵.

Hlavním zjištěním je, že během příštích let je třeba významně vylepšit způsob, jakým členské státy posuzují rovnováhu a řídí svá loďstva. Jelikož vývoj řízení rybolovu směřuje k plnění cíle MSY, nestačí již spoléhat se na stropy vyjádřené statickými parametry. Aby bylo dosaženo hospodářsky životaschopného loďstva, které plně využívá biologického potenciálu zdrojů, jsou k řízení loďstev EU zapotřebí hospodářská životaschopnost a širší ukazatele udržitelnosti. Klíčová jsou i zlepšení v oblasti posuzování stavu populací, stejně jako v oblastech shromažďování a poskytování údajů, analýzy a metodiky.

2. STROPY KAPACITY...

Každý členský stát musí zajistit, aby jeho rybolovná kapacita vyjádřená prostorností (GT) a výkonem (kW) byla vždy maximálně na nominální úrovni stanovené nařízením č. 1013/2010⁶. Dle stávajících údajů v rejstříku loďstva všechny členské státy s výjimkou Rumunska tyto nominální hodnoty dodržely (viz příloha 2). Kapacita loďstva Unie byla o 14,1 % pod úrovní stropu prostornosti a o 9,9 % pod úrovní stropu výkonu, přičemž toto

¹ Článek 11 nařízení Rady (ES) č. 2371/2002.

² V souladu s povinností podle článku 14 nařízení Rady (ES) č. 2371/2002.

³ Podle článku 15 nařízení Rady (ES) č. 2371/2002 a článku 11 nařízení Komise (EU) č. 1013/2010, kterým se stanoví prováděcí pravidla k politice Unie týkající se loďstva, definované v kapitole III nařízení Rady (ES) č. 2371/2002.

⁴ V souladu s nařízením Rady (ES) č. 199/2008 o vytvoření rámce Společenství pro shromažďování, správu a využívání údajů v odvětví rybolovu a pro podporu vědeckého poradenství pro společnou rybářskou politiku.

⁵ Přezkum vnitrostátních zpráv o úsilí členských států dosáhnout rovnováhy mezi kapacitou loďstva a rybolovnými právy (VTHVR–12–18). V tisku 2012, zprávy Společného výzkumného střediska o vědě a politice.

⁶ Článek 7 a 8 nařízení Komise č. 1013/2010 ze dne 10. listopadu 2010.

rozpětí se pohybovalo od 2 do 62 %⁷. V roce 2011 klesl počet plavidel o 2 %, zatímco prostornost se snížila o 3,7 % a výkon o 3,1 %. Míra snížení prostornosti a výkonu byla mezi členskými státy až na některé odchylky podobná (viz příloha 3).

Aby byla zajištěna přesnost údajů v rejstříku loďstva, jsou členské státy povinny od ledna 2012 plavidlům, na něž se vztahuje režim intenzity rybolovu, a od ledna 2013 všem plavidlům systematicky schvalovat nové motory, stejně jako náhradní a technicky upravené motory o výkonu přesahujícím 120 kW. Členské státy musí rovněž na základě plánů odběru vzorků údaje ověřovat. Pokud informace naznačují, že je výkon motoru vyšší než výkon uvedený v licenci rybářského plavidla, musí provést fyzickou kontrolu.

Řada členských států nedodržela lhůty pro měření a monitorování. Některé členské státy tyto monitorovací povinnosti nedodržují vůbec. Pouze několik členských států přijalo požadované plány odběru vzorků pro ověřování údajů. Jedenáct členských států přijalo plán odběru vzorků pro ověřování výkonu motoru na konci listopadu 2012, zatímco devět členských států oznámilo jeho přijetí v blízké budoucnosti. Dva členské státy tak dosud neučinily.

Komise přikládá dodržování nařízení o kontrolním režimu velký význam. Je zásadní pro zajištění rovných podmínek v oblasti rybolovu v EU.

V roce 2011 zveřejnil Evropský účetní dvůr zvláštní zprávu o řízení kapacity loďstva v EU. Stávající definice kapacity nebyly považovány za spolehlivé ukazatele schopnosti plavidel lovit ryby⁸. Komise si je vědoma toho, že kromě praktických obtíží souvisejících s měřením motoru nejsou parametry jako prostornost a výkon schopny zachytit technický pokrok.

Nejpoužívanějším nástrojem snižování kapacity bylo vyřazování z provozu. Podle odhadů Komise bude v letech 2000–2015 na vyřazování z provozu použito z finančních prostředků EU téměř 1,3 miliardy EUR (viz příloha 4).

Při analýze podpory pro vyřazování z provozu dospěl Evropský účetní dvůr k závěru, že programy vyřazování rybářských plavidel z provozu, které využívají veřejné finanční prostředky, nebyly dobře zacíleny a že jim chyběla jasná výběrová a způsobilostní kritéria⁹. Účetní dvůr dospěl k závěru, že vrakování rybářských plavidel mělo na cílové populace ryb malý nebo nemělo téměř žádný dopad.

3. ...A UKAZATELE KAPACITY

Postupem času se ukázalo, že popisování kapacity loďstev na základě výkonu motoru a prostornosti má své limity. Udržování těchto parametrů v rámci stropů ještě samo o sobě nezaručuje, že je rybářské loďstvo v rovnováze se stavem zdrojů, na nichž závisí.

K posouzení nerovnováhy je zapotřebí analyzovat výkonnost loďstva z hlediska stavu zdrojů, na nichž závisí, z hospodářského hlediska a z hlediska využití plavidla. Zdá se, že taková analýza ve zprávách o stavu loďstva řady členských států zcela nebo částečně chybí.

⁷ Bez Rumunska.

⁸ Zvláštní zpráva Účetního dvora č. 12/2011 „Přispěla opatření EU k přizpůsobení kapacity rybářského loďstva dostupným rybolovným právům?“ – odstavec 21 zprávy.

⁹ Zvláštní zpráva Účetního dvora č. 12/2011 „Přispěla opatření EU k přizpůsobení kapacity rybářského loďstva dostupným rybolovným právům?“ – odstavec 76 zprávy.

Využívá rybářské loďstvo populace ve větší míře, než je udržitelné? Stačí průměrný zisk plavidel loďstva k pokrytí alespoň jejich krátkodobých nákladů? Bude v případě potřeby zisk plavidel stačit k obměně lodí a motorů? Jsou plavidla plně využívána, nebo jsou mnohá z nich často nevyužívána? Tyto ukazatele mohou odhalit nerovnováhu na úrovni loďstva.

Tato zpráva shrnuje úsilí členských států, které vynakládají na odstranění problémů, a přezkoumává, co dnes víme nad rámec informací od členských států.

Loďstvo, které je provozované udržitelným způsobem a je hospodářsky životaschopné:

- využívá populace udržitelným způsobem z krátkodobého hlediska a s výhledem na udržení jejich využívání pod hranicí maximálního udržitelného výnosu,
- je ziskové z krátkodobého i
- dlouhodobého hlediska, a dále
- s ohledem na sezónní povahu mnohých odvětví rybolovu je plně využíváno v obdobích, v nichž by plavidla za normálních okolností měla aktivně fungovat.

Komise požádala výbor VTHVR, aby přezkoumal stav loďstev EU pomocí ukazatelů odpovídajících výše uvedeným otázkám. Z důvodů souvisejících s časem a se zdroji se výbor VTHVR doposud zabýval pouze 92 nejdůležitějšími loďstvy 14 členských států s největší mírou rybolovu, které však pokrývají 72 % příjmů EU z vykládek, a svědčí proto o nejdůležitějších rybolovných činnostech v Evropě. Výbor VTHVR použil hodnoty ukazatelů vypočítané na základě zpráv členských států, údajů z rámce pro shromažďování údajů a odhadů stavu populací ryb.

Použité ukazatele jsou uvedeny níže (úplný popis viz příloha 5).

Závislost na odlovu populací nad hranicí MSY znamená, že průměrný rybolov loďstva přesahoval dlouhodobě udržitelnou úroveň. S ohledem na cíle reformy společné rybářské politiky se udržení míry využívání pod hranicí MSY chápe jako standard.

Dosažení hranice rentability znamená, že zisk loďstva stačil k pokrytí krátkodobých výdajů.

Nízká hospodářská výkonnost znamená, že z dlouhodobého hlediska zisk loďstva v případě potřeby nestačil k obměně velkých kapitálových položek (plavidla, motory). Dlouhodobě pozorovaná záporná návratnost stálých a hmotných aktiv může být známkou nadměrné kapitalizace.

Nedostatečné vytižení znamená, že plavidla byla využívána k rybolovu, ale nejvýše po 70 % doby, kdy využívána být mohla s ohledem na sezónní povahu rybolovu.

Neaktivní plavidla označují plavidla, která se během roku nevyužívala k rybolovu.

Ukazatele vycházejí z *průměrných hodnot* posuzovaného segmentu loďstva. Například hospodářská výkonnost jednotlivých plavidel se v rámci segmentu liší, výkon plavidel se bude pohybovat nad nebo pod průměrnými hodnotami.

4. KAPACITA LOŽSTVA JEDNOTLIVÝCH ČLENSKÝCH STÁTŮ

Tento přehled stavu ložstva jednotlivých členských států vychází ze zpráv členských států a výsledků přezkumu provedeného výborem VTHVR za období 2008–2011, pokud byly k dispozici.

Ložstvo **Belgie** se od roku 2003 výrazně zmenšilo, a to v důsledku snížení počtu stávajících licencí a přerozdělení rybolovných práv mezi zbylá plavidla. Podrobné informace na úrovni ložstva nebyly poskytnuty. Belgie dospěla k závěru, že její ložstvo je v rovnováze s rybolovnými právy.

Z přezkumu výboru VTHVR vyplývá, že zisk plavidel o délce 18–24 m lovicích vlečnými sítěmi vlečenými pomocí výložníků na bocích plavidla nestačil k možné obměně velkých kapitálových položek. Jak tato plavidla, tak plavidla o délce 24–40 m lovicí vlečnými sítěmi vlečenými pomocí výložníků na bocích plavidla závisela na odlovu populací nad hranicí MSY.

Dle závěrů **Bulharska** se zdá, že populace ryb a velikost ložstva jsou téměř v rovnováze. Bulharsko má v úmyslu přijmout opatření ke snížení počtu neaktivních plavidel a v současné době se nachází v procesu změn legislativního rámce.

V roce 2011 bylo více než 57 % všech plavidel neaktivních, u většiny z nich se jednalo o plavidla do délky 12 m. Zdá se, že všechna plavidla delší než 12 m vykazovala v přezkoumávaném období slabou hospodářskou výkonnost z důvodu vyšší spotřeby a vysoké ceny pohonných hmot, přesto však dosáhla hranice rentability. Plavidla do délky 18 m nebyla dostatečně vytižena – pouze během 70 % maximální možné doby rybolovu.

Po deseti letech zvyšování počtu menších plavidel podléhajících omezením intenzity rybolovu a snižování kapacity vyjádřené prostorností a výkonem má **Kypr** v úmyslu snížit nadměrnou kapitalizaci vrakováním přibližně 100 malých pobřežních plavidel, jejichž intenzita není nadále nijak omezena.

Nedostatečná vytiženost je hlášena u všech segmentů ložstva, s výjimkou plavidel o délce 12–24 m používajících polyvalentní pasivní zařízení. U všech segmentů ložstva je zároveň hlášena nízká nebo záporná návratnost investic.

Od roku 2003, kdy byl zaveden systém ITQ, došlo k výraznému snížení kapacity ložstva **Dánska** (z hlediska počtu plavidel, prostornosti, výkonu). Dánsko považuje situaci za poměrně stabilní a z dlouhodobého hlediska bez existence významné nadměrné fyzické kapacity. Dánsko zjistilo nadměrnou kapacitu u plavidel o délce 0–12 m a 12–24 m používajících polyvalentní pasivní zařízení, a dále u menších plavidel lovicích vlečnými sítěmi (plavidla do délky 12 m používající vlečné síť pro lov při dně a nevodý) a drapáky o délce 12–24 m.

Z přezkumu výboru VTHVR vyplývá, že všechna posuzovaná plavidla dánského ložstva závisela na odlovu populací nad hranicí MSY. Zisk tří segmentů ložstva nestačil k obměně velkých kapitálových položek (plavidla o délce 10–12 m a 12–18 m používající polyvalentní pasivní zařízení a plavidla o délce 12–18 m používající mobilní a pasivní zařízení). Dva segmenty ložstva (plavidla o délce 18–24 m používající mobilní a pasivní zařízení a plavidla o délce 18–24 m používající vlečné síť pro lov při dně a nevodý) vykazovaly zároveň i nedostatečné vytižení.

Zpráva **Německa** nevychází ze stávajících pokynů a ukazatelů. Rovnováha byla posouzena pouze kvalitativně dle loďstva. Deklarovaný cíl Německa spočívá v zachování dostatečné celkové kapacity k tomu, aby mohlo využívat své kvóty. V roce 2011 se počet plavidel snížil o 5,6 %, prostornost o 4,4 % a výkon o 6,4 %. Žádné vyřazení plavidel nebylo financováno z veřejných prostředků.

Přezkum výboru VTHVR zjistil, že plavidla do délky 10 m používající pasivní zařízení, plavidla o délce 12–18 m, 18–24 m a 24–40 m používající vlečné sítě pro lov při dně a nevody a plavidla o délce 24–40 m lovící vlečnými sítěmi pomocí výložníků na bocích plavidla závisela na odlovu populací nad hranicí MSY (ale byla hospodářsky udržitelná). Plavidla nebyla dostatečně vytižena a velký počet menších plavidel byl neaktivní (včetně 458 neaktivních plavidel do délky 10 m).

Estonsko vykázalo nadměrnou kapacitu, především u plavidel lovících vlečnými sítěmi do délky 12 m. Loďstvo se v roce 2011 zmenšilo o 7 plavidel (snížení prostornosti o 371 GT a výkonu o 1 056 kW).

Z přezkumu výboru VTHVR vyplývá, že plavidla o délce 24–40 m pro lov pelagických druhů vlečnými sítěmi závisela na odlovu populací nad hranicí MSY, nebyla dostatečně vytižena, ale byla hospodářsky udržitelná.

Řecko nepředložilo posouzení rovnováhy, nevyhodnotilo svou politiku týkající se loďstva ani neposkytlo údaje prostřednictvím rámce pro shromažďování údajů. Řecko informovalo o možném nadměrném rybolovu štikozubce a krevet v Egejském moři, ale neuvedlo podrobnosti. V roce 2011 se velikost loďstva snížila o 488 plavidel (prostornost se snížila o 3,6 % a výkon o 4,0 %). Byly sestaveny plány řízení včetně zvláštního režimu licencí pro plavidla používající vlečné sítě pro lov při dně a rybolov košelkovými nevody (ančovičky a sardinky).

Z důvodu chybějících údajů (biologických, hospodářských, technických) není možné posoudit rovnováhu řeckého loďstva a zdrojů.

Španělsko uvedlo, že kapacita loďstva do jisté míry přesahovala rybolovná práva a že loďstvo dokázalo odlovit více, než odpovídá přidělené kvótě. Španělsko se nadále snaží omezit kapacitu loďstva s veřejnou podporou i bez ní, během roku 2011 snížilo prostornost o 4,6 % a výkon o 3,7 %. V souvislosti s technickým ukazatelem Španělsko oznámilo nedostatečnou vytiženost části loďstva ve vnitrostátních rybolovných oblastech i mezinárodních vodách, avšak mezi lety 2008 a 2011 měl tento trend klesající tendenci. Poskytnuté informace se týkaly pouze běžných příjmů a příjmů pokrývajících náklady loďstva. To je částečně dáno nepředložením jednotlivých údajů o úlovcích. Dle vnitrostátní španělské zprávy jsou všechny segmenty loďstva ziskové. Do výpočtu příjmů byly zahrnuty i dotace majitelů lodí.

Z důvodu chybějících údajů není možné srovnatelně a objektivně vyhodnotit nadměrný rybolov a hospodářskou udržitelnost. Příjmy vypočítané výborem VTHVR (bez příjmů z dotací) ukazují, že hranice rentability nedosáhla plavidla do délky 10 m používající mobilní a pasivní zařízení, plavidla o délce 18–24 m a 24–40 m používající vlečné sítě pro lov při dně a nevody ani plavidla o délce 24–40 m a delší než 40 m používající háky.

Zpráva **Francie** se týká kontinentálních plavidel a vyplývá z ní, že většina rybolovu je v rovnováze. Biologické, technické a hospodářské ukazatele poskytnuty nebyly. V roce 2011 vyřadila Francie s veřejnou podporou z provozu 133 plavidel, snížila prostornost o 7 653 GT

a výkon o 20 408 kW. Konkrétní plány na vyřazování plavidel vedly k vyřazení téměř 60 plavidel v různých kategoriích „citlivého“ rybolovu.

Přezkum výboru VTHVR poukazuje na řadu různých situací. Plavidla o délce 0–10 m, 10–12 m, 12–18 m, 18–24 m a 24–40 m používající tenatové a kotvené sítě závisela na odlovu populací nad hranicí MSY – v přezkoumávaném období se však přesto zdály být hospodářsky udržitelné a na hranici rentability. Plavidla o délce 24–40 m používající háky a plavidla o délce 24–40 m používající polyvalentní mobilní zařízení rovněž závisela na odlovu populací nad hranicí MSY. Ukazatele naznačují slabou hospodářskou výkonnost v analyzovaných letech.

Zdá se, že slabou hospodářskou výkonnost v posuzovaném období vykazovala i plavidla o délce 12–18 m používající drapáky, plavidla o délce 18–24 m a delší než 40 m pro lov pelagických druhů vlečnými sítěmi, plavidla o délce 18–24 m, 24–40 m a delší než 40 m používající vlečné sítě pro lov při dně a nevody a plavidla delší než 40 m lovící pomocí košelkových nevodů. Naopak plavidla do délky 10 m používající vrše a vězence, plavidla do délky 10 m používající háky, plavidla o délce 10–12 m a 12–18 m používající vlečné sítě pro lov při dně a nevody byla hospodářsky udržitelná, ale stav zdrojů, na nichž závisí, není dobře znám.

Irsko uvedlo, že u některých segmentů loďstva přetrvává nerovnováha, ale neuvedlo u kterých. Je třeba více zpracovat na dostupnosti údajů.

Výbor VTHVR poukazuje na to, že plavidla o délce 24–40 m pro lov pelagických druhů vlečnými sítěmi závisela na odlovu populací nad hranicí MSY a jejich zisk nestačil k obměně velkých kapitálových položek. Plavidla delší než 40 m pro lov pelagických druhů vlečnými sítěmi také závisela na odlovu populací nad hranicí MSY, nebyla dostatečně vytížená, ale dosáhla hranice rentability a zdála se být hospodářsky udržitelná. Zdá se, že plavidla o délce 10–12 m používající drapáky a plavidla o délce 18–24 m používající vlečné sítě pro lov při dně a nevody vykazovala nadměrnou hospodářskou kapitalizaci. Plavidla do délky 10 m používající vrše a vězence se zdála být hospodářsky udržitelná, ale stav lovených populací není dobře znám.

Itálie zjistila nadměrnou kapacitu u plavidel delších než 24 m lovících pomocí košelkových nevodů a používajících vlečné sítě pro lov při dně a plánuje rozsáhlý program vyřazování plavidel z provozu.

Z přezkumu výboru VTHVR vyplývá, že zisk plavidel o délce 24–40 m používajících vlečné sítě pro lov při dně a nevody a plavidel o délce 24–40 m lovících vlečnými sítěmi pomocí výložníků na bocích plavidla nestačil k obměně velkých kapitálových položek a že poslední zmíněný segment loďstva měl zároveň i nízkou míru využití kapacity. Plavidla o délce 6–12 m používající polyvalentní pasivní zařízení, drapáky a plavidla o délce 12–18 m a 18–24 m používající vlečné sítě pro lov při dně a nevody se zdála být hospodářsky udržitelná.

Pro většinu segmentů loďstva není biologický stav populací dobře znám, kvůli čemuž je nemožné zkontrolovat množství odlovených populací nad hranicí MSY.

Lotyšsko oznámilo nadměrnou kapacitu u plavidel o délce 12–24 m a 24–40 m lovících vlečnými sítěmi a u plavidel o délce 24–40 m lovících čereny. Prostornost lotyšského loďstva se zmenšila o 14,9 % a výkon o 14,3 %. Pro období 2011–2012 mělo Lotyšsko program trvalého zastavení rybolovných činností.

Přezkum výboru VTHVR ukazuje, že plavidla o délce 24–40 m pro lov pelagických druhů vlečnými sítěmi byla hospodářsky udržitelná, ale vykazovala odlov populací mírně nad hranicí MSY.

Litva se snaží zachovat dostatečnou celkovou kapacitu k tomu, aby mohla využívat své kvóty. V roce 2011 byl významným způsobem snížen počet plavidel (o 12 %), ale kapacita loďstva z hlediska prostornosti se snížila jen mírně (o 1,6 %) a z hlediska výkonu motoru téměř vůbec. Litva ve své zprávě nepoužila ukazatele.

Z přezkumu výboru VTHVR vyplývá, že plavidla o délce 24–40 m používající vlečné sítě pro lov při dně a nevydávající nadměrný odlov populací a byla hospodářsky udržitelná. Plavidla však zdaleka nebyla dostatečně vytižena.

Zatímco v letech 2009 a 2010 **Malta** oznámila nadměrnou kapacitu celého loďstva, zpráva za rok 2011 neobsahuje z důvodu chybějících hospodářských a sociálních údajů definitivní závěr. Kapacita loďstva Malty se významně snížila (prostornost o 32,8 % a výkon o 9,2 %).

Využití plavidel bylo nižší než 50 %.

Nizozemsko uvedlo, že některá plavidla pro lov při dně byla využívána zřídka a že by bylo možné využít dostupnou kvótu s menším počtem plavidel. U segmentu plavidel pro lov při dně je biologický ukazatel stále poněkud nad cílovou úrovní, ale mezi lety 2008 a 2011 se posunul správným směrem. U plavidel pro lov pelagických druhů je biologická situace v severovýchodním Atlantiku poměrně dobrá, ale tlak rybolovu na populace v rybolovných oblastech západní Afriky a dalších zámořských lovištích byl příliš velký.

Z přezkumu výboru VTHVR vyplývá, že každý z pěti posuzovaných segmentů loďstva, s výjimkou plavidel o délce 18–24 m lovících vlečnými sítěmi pomocí výložníků na bocích plavidla, závisel na odlovu populací nad hranicí MSY. Kromě toho nebyla plavidla používající vlečné sítě pro lov při dně a nevydávající dostatečně vytižena. Plavidla pro lov pelagických druhů vykazovala známky nadměrné hospodářské kapitalizace.

Polsko dospělo k závěru, že jeho loďstvo nepotřebuje další snižování kapacity. Úmrtnost způsobená rybolovem byla v případě sledě obecného loveného ve střední části Baltského moře – především plavidly o délce 24–40 m pro lov pelagických druhů vlečnými sítěmi – příliš vysoká. V roce 2009 došlo k výraznému zlepšení hospodářských ukazatelů pro plavidla lovící v Baltském moři, s výjimkou plavidel o délce 12–18 m lovících na dlouhou lovnou šňůru a plavidel o délce 18–24 m používajících vlečné sítě pro lov při dně. V roce 2011 obdržely 2/3 plavidel lovících tresku obecnou v Baltském moři podporu na dočasné zastavení rybolovných činností. Tato plavidla se k rybolovu brzy vrátí. Celkem bylo neaktivních 13,8 % plavidel, což z hlediska prostornosti představuje 16 %.

Portugalsko dospělo k závěru, že jeho loďstvo je v rovnováze s rybolovnými právy. Celková kapacita portugalského kontinentálního loďstva se v roce 2011 v podstatě nezměnila (snížila se o 1 %).

Velkou část úlovků tvořily populace ryb, jejichž stav nebyl posuzován. Nicméně dle ukazatelů vypočítaných výborem VTHVR záviselo loďstvo na odlovu populací ryb nad hranicí MSY.

Z přezkumu výboru VTHVR vyplývá, že plavidla o délce 0–10 m používající mobilní a pasivní zařízení a plavidla o délce 24–40 m používající háky vykazovala slabou dlouhodobou

hospodářskou výkonnost. Plavidla o délce 0–10 m používající polyvalentní pasivní zařízení, plavidla o délce 12–18 m používající tenatové a kotvené sítě, plavidla o délce 12–18 m používající vrše a vězence a plavidla o délce 18–24 m a 24–40 m loví pomocí košelkových nevodů nebyla dostatečně vytižena. Plavidla používající polyvalentní mobilní a pasivní zařízení, vlečné sítě pro lov při dně a nevodů a háky o délce 24–40 m byla hospodářsky udržitelná, ale žádné posouzení biologické udržitelnosti nebylo k dispozici.

Rumunsko zprávu za rok 2011 nepředložilo. K dispozici nebyly ani žádné údaje z rámce pro shromažďování údajů.

Slovinsko oznámilo nadměrnou kapacitu u většiny segmentů svého loďstva. Slovinsko má v úmyslu v první polovině roku 2012 využít veřejnou podporu na vrakování rybářských plavidel a různým segmentům loďstva upravit intenzitu rybolovu.

Loďstvo se vyznačovalo značně nedostatečným vytižením, 55 % plavidel nebylo aktivních, ovšem do tohoto čísla je zahrnut i sezónní rybolov stěhovavých druhů.

Znalost biologické situace populací není dobrá a odhady stavu populací nejsou k dispozici.

Finsko ve své zprávě nepoužilo pokyny ani k posouzení kapacity ve vztahu k rybolovným právním nepoužilo jiné ukazatele. Finsko uvedlo, že jeho loďstvo je v přijatelné rovnováze s rybolovnými zdroji. V porovnání s rokem 2010 se v roce 2011 zvýšila intenzita o 12,2 %, především v odvětví rybolovu pelagických druhů. Ze 75 plavidel loďstva působícího na volném moři bylo 28 % během roku 2011 neaktivních.

Švédsko oznámilo, že u některých segmentů loďstva je možné pozorovat nadměrnou kapacitu a že se ji snaží vyřešit vyřazováním rybářských plavidel z provozu. Dva programy se zaměřily na plavidla pro lov tresky obecné vlečnými sítěmi. Kapacita loďstva se snížila o 26 % z hlediska prostornosti a o 19 % z hlediska výkonu.

Z přezkumu výboru VTHVR vyplývá, že mnoho posuzovaných segmentů loďstva záviselo na odlovu populací nad hranicí MSY. Kromě toho zisk plavidel o délce 10–12 m používajících pasivní zařízení a plavidel o délce 24–40 m používajících vlečné sítě pro lov při dně a nevodů nestačil k obměně velkých kapitálových položek. Některé segmenty nebyly dostatečně vytiženy.

Spojené království se domnívá, že mnoho segmentů loďstva funguje udržitelným způsobem, protože zdroje, které využívají, jsou loveny v mezích preventivní míry úmrtnosti způsobené rybolovem, ačkoli v některých lovištích existuje nerovnováha (např. u populací, na které se vztahují režimy obnovy). Díky tzv. *license parking facility* (sdílení plavidla několika držiteli licence) bylo od října 2010 možno loďstvo restrukturalizovat. Spojené království podalo zprávu o dosaženém snížení kapacity, ale nepředložilo plány dalších úprav.

Z přezkumu výboru VTHVR vyplývá, že mnoho segmentů loďstva záviselo na odlovu populací nad hranicí MSY. Pro plavidla do délky 10 m používající vrše a vězence a plavidla o délce 12–18 m, 18–24 m a delší než 40 m používající vlečné sítě pro lov při dně a nevodů není k dispozici posouzení závislosti na zdrojích, tyto segmenty loďstva však byly hospodářsky udržitelné.

5. ZÁVĚRY

Tento přezkum úsilí členských států k dosažení udržitelné rovnováhy mezi kapacitou loďstva a rybolovnými zdroji ukazuje, že je kapacita evropských rybářských loďstev stále příliš vysoká. Přestože se během posledního desetiletí velikost mnoha evropských rybářských loďstev zmenšila, mnoho plavidel v řadě členských států nedosáhlo hranice rentability a nebylo dostatečně vytíženo. Příjmy mnohých plavidel byly příliš nízké, než aby umožnily nezbytné investice, jako je modernizace plavidel a lovných zařízení.

V přezkoumávaném období bylo příliš velké množství loďstev závislých na populacích lovených nadměrně vzhledem k maximálnímu udržitelnému výnosu. Respektování MSY je přitom jedním z hlavních cílů reformované společné rybářské politiky.

Stávající politice řízení loďstev se nepodařilo dosáhnout rovnováhy mezi loďstvy a zdroji, které využívají. Nestačí se spoléhat pouze na vnitrostátní stropy kapacity (vyjádřené prostorností plavidel v GT nebo výkonem v kW).

Zajištění rovnováhy mezi kapacitou loďstva a rybolovnými zdroji je jednou z klíčových otázek reformované společné rybářské politiky. Hlavní odpovědnost za řízení loďstev nesou členské státy. Možné důsledky nadměrné kapitalizace loďstev a pokračující závislost na populacích lovených nad hranicí maximálního udržitelného výnosu jsou důkazem toho, že v rámci reformované společné rybářské politiky potřebujeme lepší nástroje k řízení loďstev. To vyžaduje, aby členské státy řídily svá loďstva tak, aby využívala populace ryb pod hranicí maximálního udržitelného výnosu a způsobem, který jim umožní být hospodářsky životaschopná.

Příloha 1: Kvalita informací

1. Kvalitativní a deskriptivní informace

Oblasti zájmu, pro které nebyly ve vnitrostátních zprávách uvedeny žádné nebo jen omezené informace, jsou v tabulce označeny X.

	Vztah mezi loďstvem a rybolovem	Vývoj loďstva	Informace o programech snížení intenzity	Vliv programů snížení intenzity rybolovu	Hodnocení systému řízení loďstva	Plány na zlepšení systému řízení loďstva	Informace o dodržování režimu vstupu/výstupu	Změny admin. postupů	Posouzení rovnováhy
BE			X	X					
BG	X			X		X		X	
CY									
DE			X	X	X	X			X
DK									
EE			X	X	X			X	X
EL					X	X		X	X
ES									
FI	X					X		X	X
FR	X	X	X		X		X		X
IE					X	X			
IT									
LT	X				X	X	X		X
LV				X		X			X
MT	X	X			X			X	
NL			X			X		X	X
PO					X				
PT				X					
RO	X	X	X	X	X	X	X	X	X
SI	X					X			X
SE				X		X	X		
UK	X	X			X	X			X

Zdroj: Tabulka 5.3 zprávy „Přezkum vnitrostátních zpráv o úsilí členských států dosáhnout rovnováhy mezi kapacitou loďstva a rybolovnými právy“ (VTHVR–12–18).

2. Kvantitativní informace

Vyhodnocení závislosti loďstva na odlovu populací nad hranicí maximálního udržitelného výnosu závisí na dostupnosti kvantitativních informací o stavu populací ryb. Tyto informace jsou dostupné pro většinu populací v Baltském a Severním moři, Keltské moře však není zcela pokryto. Ve Středozemním moři je stav populací ryb lovených mnohými loďstvy neznámý, ale oblast znalostí se rychle rozšiřuje. Přestože některé členské státy poskytly informace o míře odlovu, na základě těchto údajů nelze vyvozovat závěry o udržitelnosti.

Většina zpráv členských států se nezabývá otázkami rovnováhy na úrovni rybářských loďstev definované rámcem pro shromažďování údajů. To komplikuje kvantitativní posuzování rovnováhy, neboť dostupné údaje neodpovídají hodnoceným loďstvům.

Rovněž se od členských států potřebují údaje o úlovcích a hodnotě úlovků jednotlivých loďstev. Rámec pro shromažďování údajů tyto informace vyžaduje, ale ne všechny členské státy je poskytly.

Informace o výnosu dlouhodobých hmotných aktiv (ROFTA) u některých členských států chyběly nebo byly neúplné.

V rámci pro shromažďování údajů jsou u většiny členských států k dispozici informace o počtu neaktivních plavidel podle délkové třídy (bez ohledu na cílový druh rybolovu nebo druh rybolovného zařízení). Kvalita tohoto zdroje údajů je však v některých případech sporná.

Vnitrostátní zprávy většiny členských států obsahují hodnoty technického ukazatele (průměrný počet dní na moři plavidla děleno maximálním počtem dnů na moři, které má k dispozici loďstvo), ale tyto informace nejsou úplné. Sedm členských států ve svých vnitrostátních zprávách hodnoty technického ukazatele neposkytlo.

Příloha 2:

Tabulka 2.1: Dodržování stropu vstupu/výstupu k 31. prosinci 2011 (kromě nejvzdálenějších regionů)

	GT			kW		
	GT	MAX GT	A/B	kW	MAX kW	C/D
	A	B		C	D	
	at 31/12/ 2011			at 31/12/ 2011		
BE	15.326	18.864	81,24%	49.135	51.585	95,25%
BG	7.373	8.023	91,89%	61.307	66.093	92,76%
DK	64.503	88.604	72,80%	232.469	313.976	74,04%
DE	64.294	71.114	90,41%	148.277	167.089	88,74%
EE	14.281	21.630	66,02%	38.915	52.739	73,79%
IE	59.571	77.334	77,03%	182.307	210.083	86,78%
EL	83.807	88.122	95,10%	483.390	492.999	98,05%
ES	373.465	397.752	93,89%	841.788	909.704	92,53%
FR	153.998	176.362	87,32%	701.022	772.971	90,69%
IT	175.393	183.964	95,34%	1.056.757	1.112.589	94,98%
CY	4.213	11.013	38,26%	45.329	47.909	94,62%
LV	34.725	47.202	73,57%	52.684	60.458	87,14%
LT	45.216	73.489	61,53%	54.357	73.516	73,94%
MT	7.996	14.890	53,70%	77.489	95.792	80,89%
NL	135.585	166.384	81,49%	288.415	350.736	82,23%
PL	33.379	38.254	87,26%	82.890	91.637	90,45%
PT	86.826	94.805	91,58%	299.565	314.912	95,13%
RO	934	1.874	49,85%	7.714	6.296	122,53%
SI	1.002	1.057	94,75%	10.763	10.974	98,08%
FI	16.028	18.207	88,03%	171.167	182.375	93,85%
SE	29.642	42.778	69,29%	170.472	211.038	80,78%
UK	202.317	231.747	87,30%	810.306	914.989	88,56%
Σ 31/ 12/ 2011	1.609.873	1.873.469	85,93%	5.866.515	6.510.460	90,11%

Poznámka: Data z rejstříku loďstva EU, stav ke dni 1. září 2012 (Rumunsko: stav ke dni 1. března 2012)

Příloha 3:

Tabulka 3.1 Vývoj loďstva členských států (plavidla, prostornost a výkon motoru) během roku 2011 (kromě nejvzdálenějších regionů)

	N	GT	kW	N	GT	kW	Δ N (%)	Δ GT (%)	Δ kW (%)
	31/12/2010			31/12/2011			Δ 2010-2011		
BE	89	15.812	51.198	86	15.326	49.135	-3,4%	-3,1%	-4,0%
BG	2340	7.931	63.444	2.336	7.373	61.307	-0,2%	-7,0%	-3,4%
DK	2.820	66.007	240.115	2.786	64.503	232.469	-1,2%	-2,3%	-3,2%
DE	1.671	67.216	158.225	1.580	64.294	148.277	-5,4%	-4,3%	-6,3%
EE	934	14.671	40.205	923	14.281	38.915	-1,2%	-2,7%	-3,2%
IE	2.060	64.576	185.334	2.092	59.571	182.307	1,6%	-7,7%	-1,6%
EL	17.165	86.919	503.554	16.658	83.807	483.390	-3,0%	-3,6%	-4,0%
ES	9.895	387.527	873.921	9.571	373.465	841.788	-3,3%	-3,6%	-3,7%
FR	4.719	158.841	713.684	4.640	153.998	701.022	-1,7%	-3,0%	-1,8%
IT	13.450	185.398	1.106.479	13.063	175.393	1.056.757	-2,9%	-5,4%	-4,5%
CY	1004	4.145	43.071	1.080	4.213	45.329	7,6%	1,7%	5,2%
LV	786	40.804	61.455	731	34.725	52.684	-7,0%	-14,9%	-14,3%
LT	171	45.965	54.395	151	45.216	54.357	-11,7%	-1,6%	-0,1%
MT	1091	11.900	85.314	1.054	7.996	77.489	-3,4%	-32,8%	-9,2%
NL	743	130.623	289.246	740	135.585	288.415	-0,4%	3,8%	-0,3%
PL	793	37.268	86.899	790	33.379	82.890	-0,4%	-10,4%	-4,6%
PT	7.175	86.969	300.677	7.110	86.826	299.565	-0,9%	-0,2%	-0,4%
RO	475	1.181	6.656	502	934	7.714	5,7%	-20,9%	15,9%
SI	184	1.003	10.859	184	1.002	10.763	0,0%	-0,1%	-0,9%
FI	3.366	16.684	172.884	3.332	16.028	171.167	-1,0%	-3,9%	-1,0%
SE	1.360	32.945	178.232	1.368	29.642	170.472	0,6%	-10,0%	-4,4%
UK	6.481	207.641	827.737	6.453	202.317	810.306	-0,4%	-2,6%	-2,1%
Σ	78.772	1.672.025	6.053.585	77.230	1.609.873	5.866.515	-2,0%	-3,7%	-3,1%

Poznámka: Údaje z rejstříku loďstva EU, stav ke dni 1. září 2012 (Rumunsko: stav ke dni 1. března 2012)

Příloha 4

Tabulka 4.1 Závazky ERF týkající se trvalého zastavení rybolovných činností (2007 až 31. červenec 2012)

	% S	NS	% R	NR	%S + %R	S+R
IE	97%	46	0,00%	0	97%	46
MT	55%	15	0,00%	0	55%	15
FR	52%	473	0,00%	0	52%	473
IT	38%	1067	1,60%	7	40%	1074
EL	33%	796	0,00%	0	33%	796
BE	32%	9	0,00%	0	32%	9
NL	24%	23	0,00%	0	24%	23
ES	23%	668	0,10%	1	23%	669
SE	21%	30	0,50%	1	21%	31
DK	20%	69	0,00%	0	20%	69
LV	17%	134	0,80%	8	18%	142
LT	12%	32	0,40%	1	13%	33
PT	11%	65	0,00%	0	11%	65
BG	10%	21	0,00%	0	10%	21
CY	9%	14	0,00%	0	9%	14
UK	8%	97	0,00%	0	8%	97
PL	6%	73	0,20%	5	6%	78
EE	4%	16	6,30%	10	10%	26
RO	1%	5	0,70%	5	2%	10
DE	0%	0	0,00%	0	0%	0
FI	0%	0	0,00%	0	0%	0
SI	0%	0	0,00%	0	0%	0
EU	22%	3653	0,50%	38	22%	3691

Zdroj: Údaje členských států na základě oficiální žádosti GR MARE (srpen 2012) o předložení souhrnných údajů ERF za období od 1. ledna 2007 do 31. července 2012.

% S: Procento dosavadních závazků ERF týkajících se vrakování;

NS: Počet provedených vrakování (plavidel);

R%: Procento závazků ERF týkajících se přeřazení plavidel;

NR: Počet přeřazení (plavidel);

%S + %R: Celkové procento vrakování + přeřazení

Příloha 5:

Ukazatele používané výborem VTHVR

„Ukazatel udržitelné míry rybolovu“ je průměr úmrtnosti způsobené rybolovem u populací ryb využívaných jednotlivými loďstvy, přičemž průměr se váží podle hospodářského významu jednotlivých populací úlovků. Pokud se tento ukazatel rovná 1, pak jsou populace v průměru využívány na hranici maximálního udržitelného výnosu. V případě hodnot vyšších než 1 loďstvo v průměru závisí na nadměrně lovených populacích a naopak. Tento ukazatel nezohledňuje skutečnost, že některé populace ve smíšených úlovcích mohou být s větší či menší závažností loveny nadměrně nebo mohou být vyčerpávány, ani nebere v úvahu rozsah dopadu jiných loďstev na využívání zdrojů.

Používají se dva „hospodářské ukazatele udržitelnosti“. Výnos z dlouhodobých hmotných aktiv (ROFTA), náhradní veličina za návratnost investic, je měřítkem dlouhodobého hospodářského zdraví. Je to čistý zisk vydělený hodnotou kapitálových investic. Pokud je výsledná hodnota vyšší než jinde dostupná bezriziková úroková míra (nominálně 2 %), pak se loďstvo nachází ve zdravém hospodářském stavu a v případě potřeby je schopno obměnit velké kapitálové položky. Pokud je hodnota nižší než 2 %, znamená to, že tyto investice nejsou z finančního hlediska výhodné, protože jiné investice mohou vynést vyšší zisky.

Poměr „běžných příjmů a příjmů pokrývajících náklady“ (CR/BER) je měřítkem krátkodobé životaschopnosti. Pokud je nižší než 1, pak plavidla nemohou pokrýt své provozní náklady a po vyčerpání hotovosti budou muset zastavit rybolov. Pokud je vyšší než 1, mohou plavidla pokrýt své provozní náklady, ale to neznamená, že produkují dostatečný zisk na to, aby mohla obměnit velké kapitálové položky.

„Plné vytížení“ plavidel se zjišťuje dvojím způsobem. „Technický ukazatel“ je definován jako poměr průměrné doby strávené na moři a maximální možné doby trvání příslušné rybolovné činnosti. Pokud všechna plavidla provádí rybolov v nejvyšší možné míře, je tato hodnota rovna 1, přestože může být rybolovná sezóna krátká. Hodnoty menší než 1 svědčí o tom, že některé části loďstva loví méně, než by mohly. Prahová hodnota ve výši 70 % obvykle slouží jako známka velmi nedostatečného využití. Některá plavidla nicméně nesmějí lovit během celého roku a jsou „neaktivní“. Pokud je v loďstvu velký počet neaktivních plavidel, svědčí to o tom, že loďstvo není v rovnováze se zdroji.